

כל זה במקום ניצול ההזדמנות הפנטסטית לשלום שהיתה למחרת המלחמה, ופגיעה בכל הסיכויים וההזדמנויות שבאו מאז, עד פרשת גולדמן ופרשת אליעזר, נגד הבנים נגד האומנים

על מזרח ירושלים, בתנאי של שלום-אמת. שמואל שמ- טוב וארן פטנקין, הארץ 1.5.70.

יריב כן-אהרון, בנו של המזכיר הכללי של ההסתדרות, בעיתון "דבר", נגד הליכוד הי לאומני:

"אין מיפלט מאשר לנתק את בריחי מלכות הליכוד בממשלה, את אוירת הכובד הקדוש המשתררת ומאפילה על חיינו... ההסדר חייב להתבסס על עיקרון מדיני-מוסרי של חלוקת ארץ-ישראל השלמה בין יהודים ובין ערבים פלסטיניים." יריב כן-אהרון, דבר 10.5.70.

אסי דיין, בנו של שריהבטחון, נגד הליכוד הלאומני:

"אני מתנגד בתוקף למילה הזאת (סיפוח), ולמה ש- משתמע ממנה. לא מה שנוגע לשטח-אדמה, בתור שכזה, אינו מקודש אצלי. הייתי מעדיף שנקדים ככל האפשר - לפחות מבחינת הבעת נכונות - לוותר על כל השטחים, לרבות ירושלים והגולן. אני אומר זאת בהדגשה, שזה המחיר שאני מוכן לשלם תמורת שלום אמיתי. מה ש- מפחיד אותי הוא שיוצרים בארץ איזמים שונים סביב הנושא, סיפוח, ... יוצרים רושם כי אם יחלקו את ירושלים מוניציי- פלית יהיה בשום ושבום הפקרת דמם של אלה שנפלו למענה, אני פוחד מכך שבמרוצת הזמן נטה ונטעה את כוונותיו האמיתיות לגבי המלחמה, כאילו המלחמה נערכה למען שטחים, ולא למען עצם קיומנו... הצעקות נוסח, אף לא שעלי, יהיו הצועקים מי שיהיו, היא, לדעתי, דבר נורא."

זהו קולם של הלוחמים. המוראל שלהם גבוה, והוא יישאר גבוה. לא רוחם היא שנשברה - נשבר להם מהליכוד הלאומני.

זהו קולם של הלוחמים. המוראל שלהם גבוה, והוא יישאר גבוה. לא רוחם היא שנשברה - נשבר להם מהליכוד הלאומני.

* אחד מעורכי שיח לוחמים, קצין קרבי בצה"ל.

מתעלמים ממנה... ממשתלנו מכוונת את מדיניותה כך שסיכויי השלום מוחמצים.

ובראיון עתונאי:

"אנחנו מוכנים לוותר על כל השטחים המוחזקים, גם

אסי דיין, יורם שדה, ארן פטנקין, שמואל שביטוב

ארן פטנקין, שמואל שביטוב

הבנים נגד הלאומנים

נגד הליכוד הלאומני הזה קם החלק החשוב של הדור הצעיר, קמים הבנים שלכם, קם דור המעוויים.

דור זה אינו נמצא בכנסת, אבל הוא משמיע בראש חוצות דברים אשר חובה היסטורית היא להנציחם בדברי ימי ישראל, בפרוטוקול של הכנסת.

יורם שדה, בנו של אבי אלופי צה"ל, נגד הליכוד הלאומני:

"אין מנוס ממסקנה קשה לבליעה, וקשה יותר לעיכול - ממשלת ישראל אינה רוצה בשלום. זוהי מסקנה אי-מה... נזעקתי לזעוק היות והושמט הבסיס המוסרי להיותי ישראלי... אם אכן המליצה, פנינו לשלום שקר היא - האם לא משתנה פירושה של מלחמת התגוננות... אין זו שאלה אקדמית לגבי מי שמוזמן להשתתף בכך חודש בשנה... סליחה, רבותי - אינני מאמין בכם עוד!" - יורם שדה, הארץ 19.4.70.

שמואל שביטוב, בנו של חבר הממשלה, וארן פטנקין, בנו של מורה לכלכלה המיומנת, יחד עם 56 מועמדים לגיוס בצה"ל, נגד הליכוד הלאומני:

"עד עתה האמננו שאנו הולכים להילחם, ולשרת במשך שנים, כיוון שאין ברירה. לאחר פרשה זו (פרשת גולדמן) - הוכח שגם כאשר יש ברירה, ולוא גם הקטנה ביותר,

מדוע נרצח הרופא?

בדיון הכללי על תקציב משרד-הבריאות נגע שלום כהן בשורה של שעי- רוריות.

בהסתמכו על חוות-דעת של מומחים, חזר וקבע שקיום קופות-החולים ושאר מוסדות-הבריאות הנפרדים גורם לבני- בון נורא. הוא תבע שוב להקים שירות רפואי ממלכתי חינוס לכל, תוך הלאמת קופות-החולים.

כך דיבר על זיהום המזון בתעשיית- השימורים, הכישלון של אגני הביוב, סידורי התורנות של הרופאים.

תוך כדי כך נגע בנקודה כאובה ביו- תר: ההסתה הפרועה של חוגים דתיים נגד הרופאים:

שלוש כהן: ... שלוש גדרס למוות רופא בפתח-הקחה. השוד נעצר ויואשם, כניראה, בגרמית מוות בכוונה תחילה, ברצח הרופא.

מבלי לחרוץ דין, יש להניח שפסיכופטים נמצאים בכל חברה, ופסיכופטים ימצאו טרוניות נגד רופאים, ואף יחליטו לרצח אותם.

אולם גם פסיכופטיה צומחת על רקע כלשהו, רקע ציבורי, ולמרביית הצער, פסי- כופטיה זו צומחת על רקע של תעמולה המתנהלת זה שנים נגד הרופאים בישראל. מבררים על ועדה להגנת כבוד האדם, הוועדה הזאת היא ועדה לרמיסת כבוד הרופאים, לפגיעה, לזלזול ולהסתה. אם יכולים לכנות רופאים בישראל בשם "רוצח חים", "נאצים", ו"מעוללי זועזוע" - מה הפלא שהדברים הביאו לפני שנה להתפר- צות לביתו של מנהל בית-חולים בירושל- לים, להכאת אמו? מה פלא שהולח-נפש יידבק גם הוא באותה שינאה פסיכולוגית לרופאים?

אברהם וורדיגר: זה שדרס את ה- רופא, נהג במכוניתו בשבת.

אריעזר שויפטק: כל מי שנוהג ב- שבת הוא פסיכופט?

שלוש כהן: לא אמרתי שהוא שייך לך; אמרתי שאיש כזה מושפע עליידי ה- דברים שלכם.

בשעה שדיבר שלום כהן, נכחו באולם - מלבדו ואורי אבנרי, השר והיו"ר - חמישה חבורי-כנסת, מהם שניים ש- יכזו לתורם לנאום (שוטסק וסנה), אחד שזה עתה סיים מה פלא שהולח-נפש (גר), ורק שני ח"כים אחרים - מטילדה גז וניסים אליעד.

ההשמיות של גולדה

ואכן, איש לא עשה זאת - מלבד מאיר וילנר, וח"כ קורן המייצג את היישובים השכנים.

שיטתה הרגילה של גולדה - שלא להשיב באופן ענייני על האשמות המיטחות בפניה, ותחת זאת להסיח את הדעת בהשמיות סרק - לא הופעלה רק כלפי אבנרי.

בהמשך הוויכוח תקפה גולדה בהריפות את ח"כ אברהם עופר, נציג האגף המתון של מפלגת העבודה.

עופר ישב ולא ענה, אך אבנרי עשה זאת במקומו: אורי אבנרי: כרגיל ראשית-המשלה אינה מתוכננת על דברים שנאמרו, ומתוכננת על דברים שלא נאמרו.

לפני כן תיקן אבנרי את גולדה, כאשר סילפה דברים. למשל: גולדה מאיר: ... החלטת מועצת-הביטחון (הטילה על יארינג) לעזור להפגיש את הצדדים, להגיע להסכם-שלום.

אורי אבנרי: איפה כתוב "להפגיש את הצדדים"? זה לא כתוב בהחלטה!

גולדה מאיר: הציטוט המדויק של תפקידו של יארינג: "לקיים מגע עם המדינות הנוגעות בדבר כדי להגיע ולעזור ב- מאמצים להביא להסדר שלום מוסכם."

כך הופרך הסילוף בו במקום. אין בהחלטה זכר על הפגשת הצדדים, וגם לא על הוזה-שלום, כפי שטענה גולדה.

סילוף אחר של גולדה נגע לחברון ולהתנחלות בחברון: גולדה מאיר: ... נניח רגע - כניראה לפי רצונו של חברי- הכנסת עופר - שבהסכם-שלום וגבולות מוסכמים יוסכם שחברון חוזרת לירדן. איפה זה כתוב שאסור ליהודים לחיות בחברון, אפילו היא תהיה ירדנית? ... אנחנו צריכים מרצוננו, חגיגית, לקבל היא-היהודים - היותם בחברון אסורה? מדוע?

אורי אבנרי: מפני שהם הולכים לחברון כדי לחיות שם במדינת-ישראל!

מנחם בגין: הפעם הראשונה אחרי דברך אני אומר "אמן": גולדה מאיר: חברי-הכנסת, אם לא תעזרו להחבר-הכנסת אורי אבנרי - אוכל לגמור את דברי מבלי לשים לב לקריאות-ביניים!

האם אין זו דמגוגיה שפלה?

הנאום של סיעת העולם הזה - כוח חדש, בחיכוך המדיני הגדול, נחבל עליידי הכל כנאום העיקרי של האופוזיציה. בניגוד לפעמים קודמות נישמעו הדברים בשקט מוחלט ומתוח עליידי חברי הבית, ואפילו המפריעים המיקצועיים נאלצו הפעם לשתוק כימעט לגמרי.

גולדה מאיר, שישבה במקומה, לא הגיבה. אך בקומה להשיב לזיכרון, יעדה את הדברים החריפים ביותר לאורי אבנרי, והפעם הגיעה לשפל המדרגה של השמעה זדונית:

גולדה מאיר: לא כדי להיכנס לוויכוח עם חברי-הכנסת אבנרי, אבל רק לציין: רוסייה, מצריים, לבנון, ירדן - אף מילת-ביקורת עליהן. גם על לבנון אין מילה, מה שמתבקש מאליה עשיו, כאשר מזכירים את שם לבנון, גם להזכיר עניין אביבים, גם להזכיר עניין קריית-שמונה.

אמר פה חברי-הכנסת קורן היום: עוד לא עבר שבוע מאז היינו עדים לקבר-אחים של ילדים, של תינוקות. אף מילה; אפילו לא השתתפת בצער...

אורי אבנרי: האם זו איננה דמגוגיה תפלה? האם זו איננה דמגוגיה שפלה? הכנסת כולה עמדה דום לזכרם!

גולדה מאיר: ממשלת לבנון לא מביעה צער, וחברי-הכנסת אבנרי לא מביע צער.

יש רק דרישה אחת - אלה הם ויתורים מישראל, אך ורק ויתורים. אבל אין להתפלא על כך. מי שוויתר על מה שנקרא ציוניזציה של מדינת ישראל, מי שרואה את עצמו מנותק מעם ישראל בגולה. מי שאינו רואה בעליית יהודים את המטרה היסודית והתעיקרית של מדינת ישראל, אין פלא שהוא מוכן לוותר. כי בעצם על מה הוא מוותר?

אורי אבנרי: חשובה עלובה מאוד, גברתי! קריאות: אינך יכול לדבר בנימוס? גולדה מאיר: אל תדרשו ממני נימוס ליהודים! רק לגויים!

היה זה אופייני לסינונונה של גולדה מאיר. אחרי הטרגדיה של אביבים עמדה הכנסת כולה דום לזכר החללים, ויו"ר הכנסת הביע בשם הכנסת, כולה, את הודעויותו המאוחדת מה ההתקפה הרצחנית. היה זה שאי של חוסר-טעם, אילו התחרו ביניהם חברי- הכנסת בהבעות של הודעויות פרטיות.

פגיעה ובזיון הכנסת

השבוע שהיועץ המשפטי לממשלה טוען שההגדרה "יהודי" לא חוזל על מי שהתגייס בגיור רפורמי בישראל. כאילו יש הבדל בין מי שהתגייס בישראל ובין מי שהתגייס בחו"ל.

דבר זה לא נאמר בשעתו מעל דוכן הכנסת. נאמר בפירוש ההיפך: שהכנסת מצי- ביעה על סמך ההנחה שירשם כיהודי, ועל דעת משרד-המשפטים, כל מי שהתגייס ב- גיור רפורמי, היכן שזה יהיה.

באותו ויכוח הזכיר חברי, חברי-הכנסת שלום כהן, את הכנסת שאין ערך להצהרות כאלה, הנשמעות בעת הדיון, אם אין ה- דבר כחוב מפורש בחוק עצמו. לצערנו, מוכח עתה הדבר בעל-י!

למחרת היום הפנינו מכתב רשמי מטעם הסיעה ליו"ר הכנסת, ראובן ברקת, לאמור: ב"מעריב" של היום נמסר, כי שרי- המשפטים הציעו לשרי המפד"ל לאשר להם בכתב, כי אם יתעוררו להבא בע- יות בדבר רישום כיהודי בפנקס מירושם האוכלוסין על סמך גיור רפורמי, ייאבק

היועץ המשפטי לממשלה נגד כל הכרה בגיור רפורמי.

הצעה זו מהווה, למיטב הערכתי, פגיעה ובזיון הכנסת.

כזכור, כשהועלתה השאלה הוצעה, כי הממשלה תכיר בכל סוגי הגיור, ועל סמך זה החליטה הכנסת כפי ש- החליטה.

לבוא עתה ולהתכחש לחלוטין להצ- הרות שניתנו בפני הכנסת - ללא אי- שורה - מהווה פגיעה בתקינות החיים- הדמוקרטיים והנהלים הפרלמנטריים.

אם ייכתב המכתב הנ"ל - יהיה הדבר בגדר התעלמות מוחלטת מצד הממשלה ממעמדה הראשון במעלה של הכנסת. נוכח סכנה זאת מצאתי לנכון לפנות אליך ולבקשך לזיום פעולה לה- יגות מעמד וכבוד הכנסת. אם תתקבל ההצעה עלול הדבר להיות תקדים רהי- סכנות, ולפיכך חייב יו"ר הכנסת - המופקד על שמירת כבוד הכנסת - להתייצב להגנתה כנגד המעשה החמור.

היועץ המשפטי לממשלה נגד כל הכרה בגיור רפורמי.

הצעה זו מהווה, למיטב הערכתי, פגיעה ובזיון הכנסת.

כזכור, כשהועלתה השאלה הוצעה, כי הממשלה תכיר בכל סוגי הגיור, ועל סמך זה החליטה הכנסת כפי ש- החליטה.

לבוא עתה ולהתכחש לחלוטין להצ- הרות שניתנו בפני הכנסת - ללא אי- שורה - מהווה פגיעה בתקינות החיים- הדמוקרטיים והנהלים הפרלמנטריים.

אם ייכתב המכתב הנ"ל - יהיה הדבר בגדר התעלמות מוחלטת מצד הממשלה ממעמדה הראשון במעלה של הכנסת. נוכח סכנה זאת מצאתי לנכון לפנות אליך ולבקשך לזיום פעולה לה- יגות מעמד וכבוד הכנסת. אם תתקבל ההצעה עלול הדבר להיות תקדים רהי- סכנות, ולפיכך חייב יו"ר הכנסת - המופקד על שמירת כבוד הכנסת - להתייצב להגנתה כנגד המעשה החמור.

פרשת הגיור הרפורמי

אתה השערוריות הגדולות ביותר ב- תולדות הכנסת התחוללה השבוע - וסיעת- תנו היתה היחידה שנקטה צעדים כדי ל- חשפה.

כשאך נפתחה ישיבת הכנסת, ניצל אורי אבנרי הזדמנות כלשהי - הצבעה על חוק החוקרים הפרטיים - כדי לעלות על הדוכן ולומר את הדברים הבאים:

אורי אבנרי: ... כאשר נתקבל החוק "מיהו יהודי", נמסרה מעל הדוכן הודעה מפורשת, מטעם ועדת-החוק-והקיי-ומשפט - שלפי חוק זה יירשם כיהודי כל מי שהתגייס בגיור רפורמי.

מאז חלפה תקופה קצרה, והנה נודע